

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar a fost elaborat de Banca Națională a Moldovei (BNM). Conform prevederilor pct. 45 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul este promovat de Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul de lege a fost elaborat în temeiul Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 306/2025 (acțiunea normativă nr. 85 din Anexa A la Capitolului 9 „Servicii financiare”, Cluster „Piața internă”, cu termen de adoptare în Parlament - decembrie 2026) și prevede transpunerea Directivei (UE) 2002/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2002 privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a întreprinderilor de asigurare și a întreprinderilor de investiții care aparțin unui conglomerat financiar și de modificare a Directivelor 73/239/CEE, 79/267/CEE, 92/49/CEE, 92/96/CEE, 93/6/CEE și 93/22/CEE ale Consiliului și a Directivelor 98/78/CE și 2000/12/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului (CELEX:32002L0087) în continuare - Directiva 2002/87/CE).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Transpunerea Directivei (UE) 2002/87/CE constituie un angajament asumat prin Acordul de Asociere RM-UE, realizat prin adoptarea Legii nr. 250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar și aprobarea Regulamentului cu privire la standardele tehnice de reglementare a supravegherii suplimentare a conglomeratelor financiare (Hotărârea BNM nr.31/2020). Ulterior, Directiva (UE) 2002/87/CE a fost completată cu prevederi aferente punctului unic de acces european prin Directiva (UE) 2023/2864 a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2023 de modificare a anumitor directive în ceea ce privește înființarea și funcționarea punctului unic de acces european. Totodată, în procesul de analiză a cadrului normativ național au fost identificate anumite prevederi ale Directivei (UE) 2002/87/CE care nu au fost transpuse integral, fapt ce impune intervenția normativă în vederea asigurării alinierii complete a legislației naționale la acquis-ul Uniunii Europene. La etapa actuală în Republica Moldova nu se înregistrează nici un conglomerat financiar.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Legea nr.250/2017 conferă autorităților competente din sectorul financiar (BNM și CNPF) competențe și instrumente suplimentare în vederea supravegherii grupurilor compuse din numeroase entități reglementate care își desfășoară activitatea în diverse sectoare ale piețelor financiare. Pe lângă supravegherea individuală și consolidată, conglomeratele financiare fac obiectul unei supravegheri suplimentare fără a se suprapune acestora sau a afecta grupul, indiferent de structura juridică.

Cu toate acestea, monitorizarea exhaustivă și adecvată a riscurilor de grup în cadrul conglomeratelor financiare internaționale mari și complexe, precum și supravegherea politicilor de capital la nivel de grup sunt posibile doar dacă autoritățile competente implicate în supravegherea unui conglomerat financiar coordonează între ele supravegherea suplimentară a conglomeratelor financiare.

În acest sens, proiectul de lege prevede rolul colegiilor de supraveghere sectoriale. Astfel, Colegiile de supraveghere ale autorităților competente relevante ale unui conglomerat financiar ar trebui să reflecte natura complementară a supravegherii suplimentare conform Legii nr.250/2017 și să nu dubleze sau să înlocuiască supravegherea sectorială. Colegiul unui conglomerat financiar ar trebui să fie constituit numai acolo unde nu există un colegiu sectorial aplicabil băncilor sau sectorului de asigurări.

Totodată, proiectul de lege prevede introducerea prevederilor privind cooperarea cu Comitetul comun al autorităților europene de supraveghere, în scopul alinierii la standardele și practicile europene în materie de supraveghere a conglomeratelor financiare.

Proiectul de lege introduce obligația de raportare a informațiilor către punctul unic de acces european (ESAP), instituit la nivelul Uniunii Europene, în scopul facilitării accesului publicului la informațiile financiare și nefinanciare ale entităților și al creșterii transparenței pe piețele financiare.

Luând în considerare termenul de intrare în vigoare a modificărilor la Legea nr.202/2017, promovate prin proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (aspecte aferente activității băncilor), nr.unic 547/MF/BNM/2026, precum și proiectul de Lege privind piețele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, examinat în Lectura I în cadrul ședinței Parlamentului din 24 iulie 2026, se propune intrarea în vigoare a proiectului de lege în termen de 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial, cu excepția prevederilor ce țin de punctul unic de acces european (cu aplicare din 10 ianuarie 2030) și prevederilor care vor intra în vigoare la data aderării, aferente:

- Comitetului comun;
- Colegiilor de supraveghere;
- Statelor membre ale Uniunii Europene.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Proiectul hotărârii a fost elaborat în scopul alinierii cadrului normativ național la cel aplicabil în Uniunea Europeană. Prin urmare, analiza unor opțiuni alternative nu se justifică.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul de lege nu produce efecte asupra sectorului public, întrucât noile prevederi nu instituie atribuții sau responsabilități suplimentare pentru alte autorități publice cu excepția BNM și CNPF, în calitate de autorități competente.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului de lege nu implică cheltuieli financiare și nu presupune alocarea de mijloace financiare din bugetul de stat.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Un impact direct al proiectului dat de Lege asupra sectorului privat nu se atestă în condițiile în care la etapa actuală în Republica Moldova nu se înregistrează nici un conglomerat financiar. Totodată, proiectul Legii va contribui la perfecționarea cadrului normativ național, armonizat cu cel al UE, fapt ce va facilita integrarea armonioasă a sectorului financiar național în cel al Uniunii Europene.
4.4. Impactul social
Nu este aplicabil
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Proiectul de lege nu are impact asupra datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul de lege nu are impact asupra echității și egalității de gen, neinstituind diferențieri sau tratamente distincte bazate pe criterii de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul de lege nu are impact asupra mediului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Conform art. 1 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Prin proiectul de lege se urmărește alinierea cadrului național la standardele europene și crearea premiselor pentru aplicarea efectivă a normelor la data aderării, implicit alinierea totală la prevederile Directivei 2002/87/CE, în versiunea din vigoare. În acest context, potrivit prevederilor art. 31 alin.(4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (în continuare – Legea nr.100/2017) și a Regulamentului privind armonizarea legislației RM cu legislația UE, aprobat prin HG nr.1171/2018, a fost actualizat tabelul de concordanță al Directivei 2002/87/CE.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
În contextul angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene, se impune transpunerea totală a dispozițiilor Directivei 2002/87/CE. Necesitatea acestor măsuri normative derivă din obligația de aliniere la standardele europene în materia cerințelor de supraveghere suplimentară a băncilor, asigurătorilor și societăților de investiții.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor și pe portalul particip.gov.md și poate fi accesat la următorul link: https://mf.gov.md/ro/content/proiect-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-2502017-cu-privire-la-supravegherea-suplimentar%C4%83;

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiect-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr2502017-cu-privire-la-supravegherea-suplimentara-a-banc/18001>

În conformitate cu art. 32 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar, va fi remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate și va fi supus consultărilor publice, iar în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi plasat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor și portalul particip.gov.md.

7. Concluziile expertizelor

Potrivit art. 34 alin. (1), art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege va fi transmis Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei juridice și anticorupție.

Potrivit prevederilor art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege însoțit de Tabelul de concordanță, va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul de lege este corelat cu prevederile actelor normative în vigoare, cu care se află în conexiune, și nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al cadrului normativ în vigoare. Totodată, la momentul actual, nu se atestă necesitatea de operare a cărorva ajustări la cadrul normativ secundar reieșind din prevederile proiectului dat de Lege.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Monitorizarea implementării prevederilor actului normativ urmează a fi efectuat de către BNM și CNPF. La etapa actuală în Republica Moldova nu se înregistrează nici un conglomerat financiar.

Secretară de Stat

Elena GRUMEZA